

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Církevní speciální škola Diakonie ČCE Čáslav, okr Kutná Hora

Komenského náměstí 140, 286 01 Čáslav

Identifikátor školy: 600 021 807

Termín konání inspekce: 30. září, 1. a 4. říjen 2004

Čj.:	c1-1165/04-004041
Signatura:	kc2ny408

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Církevní speciální škola Diakonie ČCE vystupuje od 1. ledna 2004 jako samostatný právní subjekt. Podle aktuálního *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* sdružuje pomocnou školu pro žáky s více vadami s kapacitou 24 žáci a přípravný stupeň pomocné školy s kapacitou 5 žáků. Ve školním roce 2004/2005 se v pěti třídách pomocné školy vzdělává celkem 28 žáků, v přípravném stupni pomocné školy čtyři děti. Ty jsou integrovány do ostatních tříd. Ve třídě NS A jsou zařazeni žáci, u kterých byl diagnostikován autismus, v Rehabilitační třídě jsou žáci těžce postižení. Celková kapacita byla překročena o tři žáky, avšak vykazovaný počet žáků v aktuálních statistických výkazech respektuje kapacitu stanovenou MŠMT.

Od 1. ledna 2004 je ve vedení školy Ing. Jitka Richterová, která byla do funkce ustanovena na základě výsledků konkurzního řízení.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v pomocné škole pro žáky s více vadami vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům, ve školním roce 2004/2005,
- ❖ materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v pomocné škole pro žáky s více vadami vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům, ve školním roce 2004/2005,
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve třídách SS I., SS II., NS pomocné školy pro žáky s více vadami v bloku předmětů čtení, psaní, počty, v bloku předmětů věcné učení, hudební výchova, tělesná výchova, výtvarná a pracovní výchova, ve třídách NS A a Rehabilitační v bloku předmětů počty, psaní, hudební, smyslová a rozumová výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V pomocné škole pro žáky s více vadami působí celkem deset pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy, z nichž pouze dva vyhovují zcela předepsaným kvalifikačním požadavkům pro výuku v tomto typu školy. Délka jejich pedagogické praxe ve speciální škole je od 2 do 19 let. V souladu s platnou právní normou zabezpečují výchovu a vzdělávání v každé třídě současně dva pedagogičtí pracovníci, ve třídě NS A vypomáhá ještě dobrovolná pracovnice, v Rehabilitační třídě pomocná vychovatelka. Podle potřebnosti je žákům poskytována odborná rehabilitační péče. Pozitivní je, že v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků všichni absolvovali celou řadu seminářů, přednášek a školení z oblastí obsluhy počítačů a především speciální pedagogiky s názvy: např. augmentativní komunikace, výchova a vzdělávání dětí s autismem, výchova a vzdělávání dětí s těžkým mentálním postižením, přechod do normálního života, nové možnosti komunikace, a další. Ředitelka je členkou a lektorkou psychopedické společnosti, další učitel studuje druhým rokem magisterské studium speciální pedagogiky, další bude letos maturovat na Evangelické akademii, učitelka třídy SS II je absolventkou VOŠ pedagogické, jedna z vyučujících ve třídě NS získala na FTVS osvědčení o státní závěrečné zkoušce pro BC v oboru tělesná výchova zdravotně postižených, druhá byla přijata k doplňujícímu studiu studijního programu celoživotního vzdělávání oboru speciální pedagogika pro absolventy středních škol. Všichni

své poznatky a vědomosti ve své pedagogické praxi nadále uplatňují. Výchovné poradenství zabezpečuje zčásti ředitelka a zčásti třídní učitelé. Nikdo z nich specializační studium zaměřené na výchovné poradenství neabsolvoval.

Kontrolní činnost ředitelky spočívá zejména v denních poradách před zahájením výuky, při nichž se řeší aktuální organizační záležitosti a problémy výchovy a vzdělávání. Ředitelka školy je tak neustále informována o průběhu i dílčích výsledcích vzdělávacího procesu. Ředitelce byla zřizovatelem stanovena míra přímé vyučovací povinnosti v rozsahu šestnácti hodin v týdnu, což činí v porovnání s jinými srovnatelnými školami o devět hodin více, než je běžné. Kontrolní činnost ředitelky v oblasti kvality výuky prostřednictvím hospitační činnosti je tak možno plnit s obtížemi. Přesto v minulém školním roce uskutečnila celkem 8 hospitací, v tomto školním roce zatím hospitovala (vzhledem k termínu konání inspekce) v 1 hodině a to společně s inspektorkou. Dokladem o provedených kontrolách jsou hospitační záznamy. Je v nich zaznamenán jak průběh výuky a vzdělávání, tak hodnotící výroky a konkrétní nápravná opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Hospitační činnost ředitelky je plánovitá a evidentně přispívá ke zvýšení kvality vyučování a výchovy.

Kritéria hodnocení zaměstnanců s jasnými pravidly pro výši nadtarifních složek platu jsou stanovena a zveřejněna, v praxi zavedena. Celková výše odměn je diferencována.

Organizační struktura školy odpovídá počtu zaměstnanců a způsobu hospodaření školy.

Podřízenost, zodpovědnost a povinnosti všech pracovníků jsou jednoznačně stanoveny. Pracovníci byli s těmito úkoly prokazatelně seznámeni. Kompetence pedagogických pracovníků stanovené pracovními náplněmi jsou začátkem každého školního roku doplněny úkoly organizačního charakteru na základě specifických místních podmínek. Činnost školy vychází z *Koncepce vzdělávání* a *Strategie rozvoje*, oba dokumenty byly vypracovány pro školní rok 2004/2005.

Koordinace práce a informování jednotlivých pracovníků probíhá především prostřednictvím již zmíněných porad před zahájením výuky každý den, pedagogických a pracovních porad, provozních porad a nově zavedenými manažerskými supervizemi v intervalu šesti týdnů, kde je uplatňováno sebehodnocení pedagogických pracovníků. Činnost těchto aktivit je plánovaná, pravidelná, odráží kvalitu sledované výuky. Organizační členění a přenos informací jsou funkční.

Náležitá pozornost je věnována nekvalifikovaným nebo nezkušeným pedagogickým pracovníkům. Jejich vedením jsou pověřeni učitelé s předepsaným vzděláním, je zaveden odborný dohled třídních učitelů (jedná-li se o vychovatele) nebo se pracovník zúčastňuje odborného zácviku v centru Diakonie, který probíhá během hlavních prázdnin.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pomocná škola využívá za úhradu pro svou činnost prostory, které jsou v majetku Diakonie ČCE – střediska Marta Čáslav. Bezbariérový objekt je situován do klidné části města, nedaleko od jeho centra. Vyučuje se v pěti, pro potřeby těžce postižených dětí vhodně uzpůsobených a výukově podnětných kmenových učebnách s relaxačními kouty, které jsou vybaveny koberci. Esteticky upravené třídy, převážně s netradičně uspořádaným zánovním žakovským a úložným nábytkem splňují (s výjimkou třídy pro žáky s autistickými rysy) svou velikostí požadavky na psychohygienu výuky. Ve všech mají žáci k dispozici dostatek informačních materiálů pro aktualizaci učiva, vyzdobeny jsou jejich výtvarnými a rukodělnými pracemi. K výuce tělesné výchovy slouží plně vyhovující, nově zřízená

tělocvična nestandardních rozměrů, relaxační učebna, popřípadě další prostory určené pro zájmovou činnost. Pro pobyt venku je možno využívat zahradu (v současné době zde probíhá rozsáhlá rekonstrukce). Nadstandardní je vybavení multifunkčního sálu pro výuku hudební, pohybové a dramatické výchovy, sloužící též pro terapeutické a relaxační aktivity.

Pro získávání vědomostí, dovedností a návyků z oblasti pracovních činností je k dispozici universální dílna, (pro práci se dřevem i kovem), keramická dílna a dílna ručních prací, pozemek zahrady střediska a ostatní prostory školy. Toto zázemí je zároveň využíváno v rámci celoročního projektu „Program přechodu do života“. Vybavení odborných pracoven je velmi kvalitní a udržované. Ve výuce je využíváno šest počítačů (jeden z nich má dotykovou obrazovku) s vhodnými výukovými programy (Méd'a, Alík, Sluníčko, Globální výuka čtení, Alternativní komunikace, Poznáváme svět, Naše tělo, programy pro předškolní výchovu, muzikoterapeutické programy aj.). Pozitivem je umístění PC techniky do jednotlivých tříd a možnost jejich využívání při výuce. K dispozici je například ještě kopírovací zařízení, svářečka na folie, radiomagnetofony apod.

Snadná dostupnost audio, video i hudebních nosičů a nástrojů, zpěvníků a ostatních pomůcek přispívá k celkovému rozvoji estetického cítění dětí, harmonizuje jejich osobnost a přispívá k dobrému klimatu školy.

Škola disponuje relaxačním vybavením a širokou škálou dostupných kompenzačních pomůcek (vodní lůžko, aparáty na vibrační masáže, relaxační lůžko, polohovací pracoviště, speciální podložky pod papír, šestihran na kreslení aj.)

Tituly žákovské knihovny jsou vybírány v souladu s mentální úrovní žáků, jsou průběžně doplňovány o nové, žáci je mají umístěny v jednotlivých třídách. Učitelská knihovna ve sborovně školy obsahuje řadu metodických příruček, učebnic a odborné literatury z oblasti speciální pedagogiky, včetně periodik (Zpravodaj ÚSP, Můžeš, Učitelské noviny, Informatorium, Moderní vyučování, Děti a my, Neziskový sektor). Záznamy o výpůjčkách dokládají četné využívání učitelů. Učebnice pro PŠ škola nevyužívá, v souladu s IVP jsou každému žákovi zpracovány osobní učební texty - čítanka, početnice, vyučující kopírují vhodné komerční i vlastní pracovní listy, vyrábějí skládačky, doplňovačky, obrázkové rozvrhy, hrací kostky aj.

Využívání materiálních zdrojů, které škola vlastní, sleduje vedení školy při hospitační činnosti, závěry a doporučení jsou prezentovány při hospitačních pohovorech. Účinnost těchto doporučení byla ve sledovaných hodinách zřejmá, vyučující pomůckové vybavení efektivně a účelně používají. Analýza uplatňování materiálních zdrojů se v závislosti na finančních možnostech školy promítá do následného plánování obnovy a doplňování pomůckového fondu.

Tělocvična je využívána mládeží ze Sboru Českobratrské církve evangelické, ostatní veřejností nejsou prostory a zařízení školy využívány.

Materiálně-technické podmínky v celé škole jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola vzdělává žáky podle *Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 045/97 – 22* a podle *Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy čj. 15 988/2003 – 24*. Týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů ve všech ročnících byly v souladu s učebním plánem realizovaných vzdělávacích programů.

Škola respektuje speciální vzdělávací potřeby těžce postižených žáků, kteří nemají vzhledem k míře svého postižení a kombinaci vad dostatečné předpoklady pro úspěšné zvládnutí všech

požadavků stanovených učebními osnovami. V souladu s platnou legislativou jsou všichni žáci vyučováni podle kvalitně vypracovaných individuálních plánů, z toho dva žáci jsou vzděláváni na základě časové úpravy učební plánu (jeden 3x v týdnu celkem 15 hodin, druhý 2x v týdnu celkem 3 hodiny). Plány zohledňují diagnózu stanovenou poradenským pracovištěm (většinou SPC) a jeho doporučení pro další práci s žákem.

Hodnocení jejich plnění je podkladem pro korigování výukových cílů. Pro dva žáky vyššího stupně (7. ročník) byl správně učební plán navýšen o jednu hodinu nepovinného předmětu tělesné a pracovní výchovy.

Ve třídě SS I probíhá již 2. školní rok celoroční projekt pracovní a sociální výchovy „Program přechodu do života“. Ředitelka školy provedla organizační změnu ve vyučování této třídy a v intervalu každého celého šestého týdne školního roku 2004/2005 (27. 9. – 1. 10., 8. – 12. 11.) atd. probíhá celotýdenní blok pracovního vyučování vždy v dopolední výuce 3 vyučovací hodiny. Náplní jsou činnosti úklidových prací podle rozpisu ve škole i na smluvních pracovištích (letiště Čáslav – Chotusice), každodenní sebeobslužné situace a činnosti, integrace do společnosti s perspektivou částečného zapojení absolventů do běžného života, s perspektivou chráněného bydlení v ekologických domcích. Jeden byl vybudován na zahradě svépomocně střediskem Marta Čáslav pod supervizí německého partnera a pro další vytypovává vhodný pozemek mimo středisko Město Čáslav.

Ze zájmových útvarů zde pracuje kroužek relaxační, sportovní, floorball, motorická cvičení, hravé odpoledne, poznáváme svět, plavání, pohyb je zábava a zpívánky. Program je dále doplněn kanisterapií (pes Garp), dvoudenními a týdenní pobyty, apod. V souladu s Etickým kodexem Diakonie Čáslav, který stanoví hlavní zásady působení na děti, jsou uplatňovány specifické aktivity – biblické chvíle, motlitby, rituály aj.

Vzdělávací program pomocné školy pro žáky s více vadami a přípravného stupně pomocné školy je realizován v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Kontrolou pedagogické dokumentace (zápisy v třídních knihách všech tříd pomocné školy rok 2004/2005, katalogové listy všech žáků a třídní výkazy všech tříd pro školní rok 2004/2005) a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo ověřeno, že povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Individuální výchovně-vzdělávací plány obsahují nejen diagnostiku a zhodnocení stávajícího stavu, ale také konkrétní cíle a další doporučené náležitosti, nechybí průběžná a pravidelná kontrola a zhodnocení i podpisy dalších participujících odborníků a rodičů žáka. Tyto skutečnosti vedou k systematickosti ve vzdělávání handicapovaných žáků.

Kontrolou rozvrhu hodin všech tříd pro školní rok 2004/2005 bylo zjištěno, že učební plány všech ročníků jsou plněny v celém rozsahu.

Jako nedostatek je považována skutečnost, že jsou žáci pomocné školy hodnoceni na vysvědčení celkovým prospěchem každý rok a ne vždy až po absolvování příslušného stupně.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty realizovaných vzdělávacích programů.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov, respektive individuálních výchovně-vzdělávacích plánů je v pomocné škole funkční, výsledky jsou analyzovány pro potřebu dalšího pedagogického plánování.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu splňuje psychohygienické požadavky výuky žáků s kombinovanými vadami. Dopoledne je převážně výuka realizována do dvou vyučovacích bloků, kde se obsah jednotlivých vzdělávacích předmětů a výchovných složek vzájemně

překrývá s respektováním situace ve třídě - momentální stavu pozornosti, únava jednotlivých dětí apod.

Školní řád obsahuje veškerá ustanovení vyplývající z vyhlášky a je doplněn o zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek. Uvádí také práva žáků, je formulován převážně pozitivně. Kvalitně a se zohledněním konkrétních podmínek jsou rovněž zpracovány řady všech odborných pracoven.

Vnější informační systém je funkční. Informování rodičů o průběhu a výsledcích vzdělávání a chování žáků je velmi dobré. Zákonní zástupci dostávají informace prostřednictvím notýsků, měsíčních aktualit, nabízeny jsou také individuální konzultace s učitelem. Rodiče a veřejnost mají možnost navštívit vánoční besídky, ples, prodejní výstavy a dny otevřených dveří. Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje veškeré údaje za kalendářní rok 2003.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Úkoly z oblasti ***výchovného poradenství*** plní částečně ředitelka a částečně také třídní učitelé. Spolupráce s PPP, SPC Kolín, SPC při spec. Škole pro zrakově postižené Praha, Centrem augmentativní komunikace, Aplou a dalšími institucemi je velmi dobrá a jejich vzájemné působení ***přispívá ke zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu.***

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku předmětů čtení, psaní, počty.-(třídy SS I:, SS II. NS)

Dlouhodobé plánování bylo vhodné a přiměřené. Stanovené cíle výuky jen ojediněle nerespektovaly reálné možnosti (vyučujícími byly stanovené cíle nadhodnoceny na přání rodičů) jednotlivých dětí vzhledem k jejich postižení. Všichni vyučující zohledňovali speciální vzdělávací potřeby žáků. Bezprostřední příprava na vyučování byla účelná, zřetelné bylo naplňování konkrétních výchovně-vzdělávacích cílů, probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Z šesti pedagogů, kteří vyučují sledované předměty, nesplňuje žádný z nich předepsané kvalifikační podmínky. Tato skutečnost neměla negativní vliv na věcnou a odbornou správnost výuky. Jen ojediněle se odrazila ve výběru méně efektivních metod a forem výuky.

Učebny splňují svým uspořádáním hledisko podnětnosti. Ve sledované výuce byly účelně využívány komerční i svépomocně vyrobené kvalitní pomůcky a další nápaditý didaktický materiál. Ve sledované výuce byla výpočetní technika využita dvakrát. Didaktická technika byla během inspekčního zjišťování použita pouze v rámci muzikoterapie.

Vyučovací čas byl využíván převážně účelně, výuka probíhala v klasických vyučovacích hodinách i ve dvouhodinových blocích, jejichž vnitřní členění pedagogové přizpůsobovali aktuálnímu stavu dětí, stanovené cíle byly naplňovány. V menší míře byl zaznamenána absence aktivní práce dětí, které neměly možnost hledat a objevovat, pokoušet se o vlastní postup řešení. Pedagogové volili nejčastěji kombinaci frontální a individuální výuky, vzhledem ke specifice školy byli organizátory práce a zdrojem informací. Tempo při zadávání úkolů respektovalo individualitu dětí, samozřejmá byla možnost relaxace.

Zájem žáků o výuku byl přiměřený, vyučující je nápaditě motivovali, využívali elementární zkušenosti žáků.

Atmosféra ve třídách při výuce i během ostatních činností byla pozitivní a srdečná. Děti respektovaly stanovená pravidla ve třídě i mimo ni. Vztahy mezi vyučujícími a dětmi včetně komunikace byly založeny na vysoké míře empatie vyučujících a skutečnosti, že dítě je pro ně rovnocenný partner. Je vytvářen systém optimálních podmínek pro sociální rozvoj dětí,

upevňování jejich sebedůvěry, sebeúcty, vzájemného respektování a výchovy k toleranci. Komunikativní dovednosti jsou cílevědomě rozvíjeny speciálně-pedagogickými pomůckami, metodami a prostředky.

Vyučující respektují individuální dispozice i aktuální stav dětí při jejich hodnocení. Zaměřují se na zkušební a opakovací otázky, oceňují pokrok a zdůvodňují svá hodnocení. Využívají postupy dětem pochopitelné a posilující další chuť do učení.

Kvalita výuky sledovaných předmětů měla velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku předmětů věcné učení, hudební, tělesná, výtvarná a pracovní výchova.- (třídy SS I:, SS II. NS)

Dlouhodobé tematické plány předmětů i podrobně promyšlená příprava sledovaných vyučovacích hodin z hlediska rozsahu učiva i plánování vyučovacích bloků se kladně projevila v efektivním řízení výuky. Volby metod, forem práce a pomůcek přispěly k harmonickému rozvoji dětí. Rozvržení učiva bylo převážně přiměřené, navazovalo na předcházející učivo a odpovídalo stupni postižení přítomných dětí.

Výuka byla sledována u šesti vyučujících. Kvalita výuky nebyla absencí požadovaného vzdělání u žádného z nich ovlivněna, naopak, jeho hodina byla hodnocena jako velmi dobrá. Pouze ojediněle se v části výuky druhého pedagoga ve třídě projevila menší zkušenost při volbě efektivního postupu při výuce dětí se závažnějším postižením.

Pro realizaci výuky jsou zabezpečeny optimální materiální podmínky. V navštívených hodinách byla vhodně využita řada pomůcek, žáci měli k dispozici velké množství pracovního materiálu, textů, kartiček, skládaček, ilustrací, přehledů i didaktických her.

Navštívené vyučovací bloky byly z hlediska organizace i využívání metod a forem práce velmi dobře připravené a provedené. Byl jasně stanoven vyučovací cíl a obsah, který odpovídal schopnostem přítomných žáků a navazoval na jejich předchozí znalosti. Často byly zařazovány mezipředmětové vztahy, střídaly se rozmanité činnosti i stanoviště, většinou efektivně byl využíván čas při individuálním přístupu, který byl vždy prioritou veškerých činností. Kvalitu výuky v jedné třídě pozitivně ovlivnila forma celoročního projektového vyučování, i v ostatních dvou třídách byly použity nápadité formy výuky. Tempo jednotlivých činností bylo přizpůsobováno specifickým zvláštnostem žáků, většinou vhodně byly zařazovány nenásilnou formou relaxační chvilky a hry. Psychohygienické zásady byly dodržovány, pitný režim je zaveden, děti jej běžně využívají.

Zadávané úkoly odpovídaly možnostem žáků s různým stupněm postižení, pokyny byly vždy jasné, srozumitelné a ověřované žakovským porozuměním. Děti byly motivovány hudební produkcí, osobním příkladem vyučujících, průběžným pozitivním povzbuzováním.

Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny cíleně, úroveň vyjadřovacích schopností žáků je však odvislá od míry jejich postižení.

Ve všech třídách vládla během vyučování příjemná atmosféra, žáci byli ukázněni, mezi vyučujícími a žáky panují přirozené vstřícné vztahy, které jsou založeny na důvěře, toleranci a respektování osobnosti dítěte.

Prověřování dovedností, návyků a znalostí bylo prováděno nenásilným způsobem. Samostatná práce byla vždy zkontrolována a zhodnocena, snaha žáků byla oceněna a odměněna. Hodnocení jednotlivých činností žáků probíhalo průběžně, převážně formou povzbuzení a pochval.

Kvalita výuky sledovaných předmětů měla velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku předmětů počty, psaní, hudební, smyslová a rozumová výchova (třída Rehabilitační a NS A)

Průběh vzdělávání a výchovy byl sledován u všech čtyř pedagogů, ve čtyřech vyučovacích blocích. Chybějící kvalifikace některých neměla na kvalitu výuky ani v jednom případě negativní vliv, neboť vyučující poznatky získané při průběžném vzdělávání uplatňují ve své pedagogické praxi.

Rovněž oblast dlouhodobého plánování výchovně-vzdělávacího procesu je příkladná. Vzhledem k předpokladům zařazených žáků pro vzdělávání je pro každého z nich vypracován individuální vzdělávací program na školní rok, jehož plnění je ve čtvrtletní periodě hodnoceno. Individuální vzdělávací plány mají charakter smlouvy mezi školou a zákonnými zástupci žáků. Bezprostřední příprava na výuku byla po stránce motivace žáků k činnostem, organizace a materiálně-technické podpory promyšlená.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, které jsou pro potřeby výuky těžce handicapovaných dětí vhodně uzpůsobeny. Psychohygienické podmínky výuky jsou vynikající z pohledu zohledňování individuálního pracovního tempa žáků, přiměřenosti požadavků, také ve vhodné stavbě hodin, ve kterých se často střídaly činnosti vyžadující koncentraci pozornosti s aktivní relaxací. Podle potřeby učitelé žákům umožňovali i pasivní odpočinek.

V organizaci výuky nejsou dodržovány pevné hranice mezi předměty, uplatňuje se její integrující pojetí. Vyučující vždy dodržovali didaktickou zásadu názornosti, v hodinách využívaly dostatek pomůcek. Pokyny zadávali jednoduchou a pro žáky srozumitelnou formou, vždy si ověřovali, zda jim žáci rozumí. Ve všech hodinách bylo zřejmé uplatňování principů výchovného vyučování zaměřeného zejména na vytváření a upevňování žádoucího sociálního chování, pracovních návyků. Individuální přístup k žákům učitelům účinně pomáhal zajišťovat druhý pedagog – vychovatelka. Sebeobslužné činnosti byly vedeny s ohledem na možnosti dětí. V hodinách vyučující rozvíjeli pozornost a volní vlastnosti žáků, neustálým povzbuzováním a vhodnými podněty je vedli k dokončení úkolu. Byly využívány speciálně pedagogické metody (hmatová, sluchová a čichová cvičení, dotyk tváře a rezonance slov, pohyb v prostoru za zprostředkování druhé osoby zrakově postižené žákyně, prvky alternativní komunikace, schéma denního rozvrhu znázorněného pomocí obrázků apod.). U žáků jsou cíleně rozvíjeny především komunikační dovednosti, hybnost a základy sebeobsluhy. Cílem osvojování elementárních dovedností, vědomostí a návyků, je získávání určité míry soběstačnosti a samostatnosti žáků.

Všechny činnosti probíhaly individuální formou s využíváním kompenzačních pomůcek, s důrazem na specifickou formu komunikace a rozvoj pozornosti, paměti a volních vlastností.

Učitelé vytvářeli pro výuku příjemnou atmosféru, velmi dobře využívali emocionality dětí, jejich výkony bezprostředně hodnotili pochvalou nebo odměnou, respektovali osobnost každého dítěte. Na vždy vstřícné projevy učitelů žáci pozitivně reagovali, stejně jako na jejich úsměv či pohlazení.

Řečové dovednosti byly rozvíjeny hlavně formou různých říkanek, básniček a písniček, které zároveň plnily funkci motivační. Dosažená úroveň komunikativních dovedností dětí odpovídá typu zařízení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy sledované výuky jsou hodnoceny jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Nástrojem zjišťování výsledků vzdělávání v pomocné škole a přípravném stupni pomocné školy je průběžné a pravidelné individuální hodnocení žáků. Toto hodnocení je realizováno a využíváno především jako motivační prvek. Systém objektivní evaluace výsledků

vzdělávání je v pomocné škole vytvořen formou vyhodnocování individuálních vzdělávacích programů. Z existujícího objektivního a průkazného hodnotícího systému získávají učitelé podklady pro strukturované posouzení vývoje žáka v krátkém i delším časovém horizontu a následně k dalšímu krátkodobému i střednědobému plánování.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Kvalita sledované výuky měla v pomocné škole pro žáky s více vadami celkově velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Třídní knihy a třídní výkazy třídy Rehabilitační, SS II., SS I., NS A, a NS, školní rok 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005
2. Katalogové listy a osobní dokumentace všech žáků třídy Rehabilitační, SS II., SS I., NS A, a NS
3. Školní řád ze dne 1. září 2004, bez čísla jednacího, podepsáno ředitelkou, opatřeno razítkem školy
4. Rozvrh hodin školního roku 2004/2005, podepsáno ředitelkou a třídními učiteli, opatřeno razítkem školy
5. Výkaz o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 30. září 2004
6. Příloha k výkazu o speciálních školách o pomocné škole, přípravném stupni Škol (MŠMT) V 4c-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 30. září 2004 (Přípravný stupeň PŠ)
7. Příloha k výkazu o speciálních školách o pomocné škole, přípravném stupni Škol (MŠMT) V 4c-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 30. září 2004 (Pom. Š pro žáky a VV)
8. Zřizovací listina vydaná Diakonií Českobratrské církve evangelické, Belgická 22, 120 00 Praha 2, ze dne 4. prosince 2003, čj. D270/2003
9. Jmenovací listina do funkce ředitelky ze dne 15. listopadu 2003, vydaná Diakonií ČCE – středisko Marta
10. Řád školy ze dne 1. září 2004, bez čísla jednacího, opatřený podpisem ředitelky
11. Organizační zabezpečení školního roku 2004/2005
12. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy
13. Podkladová inspekční dokumentace
14. Individuální výchovně-vzdělávací plány učiva všech žáků školy
15. Zápisy z pedagogických a pracovních porad v rozmezí od 28. srpna 2003 do 13. září 2004-11-08 Výroční zpráva o činnosti školy za kalendářní rok 2003, opatřeno podpisem ředitelky a razítkem školy
16. Hospitační záznamy ředitelky a inspektorek
17. Koncepce vzdělávání na školní rok 2004/2005 ze dne 1. září 2004, opatřeno podpisem ředitelky
18. Strategie rozvoje církevní speciální školy Diakonie ČCE Čáslav, okr. Kutná Hora ze dne 1. září 2004, opatřeno podpisem ředitelky

ZÁVĚR

Přesto, že je výuka zabezpečována procentuelně malým počtem učitelů s odpovídajícím vzděláním, nedostatky v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti se nepříznivě v kvalitě výuky nepromítly. Odborným a pedagogickým garantem je ředitelka školy, která má vzhledem k náročnosti realizace vzdělávacího programu, odborné a pedagogické způsobilosti, koncepčním a realizačním schopnostem nezastupitelnou roli. Celkově jsou personální podmínky vzdělávání spolu s organizačními a systémovými hodnoceny velmi dobře. Důvodem kladného hodnocení je též osobní zaujetí vyučujících pro práci s těžce postiženými dětmi, jejich kvalitní práce vyznačující se empatickým a přátelským vztahem k žákům a kladným přístupem k dalšímu vzdělávání a následnému uplatňování získaných poznatků v pedagogické praxi. Ve způsobu vedení zaměstnanců a též v kontrolním systému převažují pozitivní přes skutečnost, že byla ředitelce stanovena zřizovatelem výše míry vyučovací povinnosti nevýhodně.

Materiálně-technické podmínky výuky jsou celkově velmi dobré, podporují realizované vzdělávání. Škola je účelně a dostatečně vybavena pomůckami pro výuku. Pozitivní je skutečnost, že středisko škole umožňuje využívat ještě další materiálně-technické zázemí, které má k dispozici.

Průběh sledované výuky pomocné školy odpovídal požadavkům a filosofii vzdělávacího programu. Sledovaná výuka měla vynikající až velmi dobrou úroveň, výrazným kladem byla atmosféra pozitivního a bezpečného sociálního prostředí pro těžce postižené žáky různých věkových skupin.

Základní hodnotovou orientaci, vycházející z vysoce lidských křesťanských zásad i stanovené výchovně-vzdělávací záměry a cíle se daří realizovat. Uplatňované didaktické postupy a metody i organizační formy včetně aktivizující motivace a hodnocení jsou ve vztahu k osobnostnímu rozvoji žáků podporující. Interakce, komunikace a spolupráce v rámci celé školy jsou vytvářeny na základě demokratických principů - partnerství, respektování a důvěry.

Vývoj školy od poslední inspekce

Ve srovnání s předcházejícím inspekčním zjištěním má škola i nadále velmi kvalitní úroveň v oblasti průběhu vzdělávání a výchovy i v oblasti organizování její činnosti a vedení pracovníků. I přes dílčí zlepšení v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti učitelů přetrvává vysoká nekvalifikovanost pedagogického sboru. Došlo ke změně ve vedení školy a způsobu hospodaření.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako lepší než průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiřina Veselá	J. Veselá v.r.
Členka týmu	PaedDr. Jarmila Tóthová	J. Tóthová v.r.

V Kolíně dne 20. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. listopadu 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Jitka Richterová, ředitelka školy	J. Richterová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Kutnohorská 50, 280 02 Kolín II. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-11-26	1173/04-004041
Zřizovatel	2004-11-26	1173/04-004041
Rada školy - nezřízena	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.